

Accepteren en Begrijpen

Het is van belang dat kinderen/jongeren/volwassenen met dyslexie hun dyslexie leren accepteren. Vaak verbetert deze acceptatie door éérst informatie over dyslexie te geven. We kunnen gerust stellen dat begrijpen een voorwaarde is om tot acceptatie te komen. Vandaar dat we eerst Begrijpen en daarna Accepteren bespreken:

Begrijpen

Het is van belang dat alle betrokkenen begrijpen (weten) wat dyslexie inhoudt, welke kenmerken er zijn, waar iemand last van heeft en hoe er het best mee kan worden omgegaan. Het is een voorwaarde om tot acceptatie van dyslexie te komen.

- Informeer jezelf over dyslexie. Er bestaat toegankelijke literatuur over dyslexie en ook over de manier waarop je ermee rekening kunt houden. Er is ook een geschikte website www.balansdigitaal.nl/dyslexie.
- Geschikte literatuur voor leraren:
 - Protocolen dyslexie (basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs)
 - Dyslexie; een complex taalprobleem – Tom Braams
 - Zie verder: Literatuurlijst dyslexie (op website Amalexis)
- Vertel dat je weet wat dyslexie is en dat je rekening met de leerling houdt. Geef ook aan dat de leerling met vragen bij de docent terecht kan.

Accepteren

Mensen met dyslexie functioneren vaak aanzienlijk beter als ze zich geaccepteerd voelen; ze hebben dan minder last van stress en dit kan een positieve uitwerking hebben op hun lees- en spellingprestaties. Acceptatie blijkt vooral uit gedrag.

- Ga een gesprek aan met de dyslectische leerling, en vraag hoe de leerling het best kan worden ondersteund.
- Laat de leerling een D op zijn proefwerk/overhoring zetten, en leg uit dat het werk hierdoor op een andere manier beoordeeld wordt.
- Houd rekening met de maatregelen die op de dyslexiekaart staan. Als je vergeten bent ze toe te passen, geef dat dan toe en corrigeer je fout.
- Sta niet toe dat klasgenoten vervelende opmerkingen maken over de beoordeling en fouten/traagheid van een dyslectische leerling.
- Vraag geregeld aan een dyslectische leerling hoe u hem/haar nog meer kunt ondersteunen.
- Heb hoge, maar realistische verwachtingen van de leerling, en benoem deze verwachtingen naar de leerling. Ga er niet te gemakkelijk vanuit dat de leerling er toch niets van terecht brengt. Lage verwachtingen zorgen er vaak voor dat een leerling minder inzet gaat vertonen.
- Help de leerling om de eisen die in het vak gesteld worden beter uit te voeren; ruim extra tijd in om de manier van leren te verbeteren. Ruim ook extra tijd in om slecht gemaakte proefwerken te bespreken, zodat de leerling weet wat hij fout heeft gedaan en hoe hij deze fout in de toekomst kan vermijden.

- Laat regelmatig blijken dat je de inzet van een leerling waardeert, en geef ook aan dat bepaalde onderdelen van een vak nu eenmaal lastiger zijn voor hem/haar.
- Vier wanneer doelen behaald zijn of maak vooruitgang zichtbaar in een grafiek.
- Laat blijken dat je weet wat dyslexie inhoudt en dat je er rekening mee wil houden.
- Geef aan dat dyslexie niets te maken heeft met luiheid, domheid of een modeverschijnsel; dyslectische leerling kunnen heel slim zijn, werken vaak heel hard. Dyslexie komt al heel lang voor, maar er is in het verleden te weinig aandacht voor geweest, omdat men er te weinig vanaf wist.
- Geef een leerling inzicht in zijn eigen vorderingen i.p.v. de vergelijking te maken met de groep niet-dyslectische leerlingen (de E-score op de DMT zal waarschijnlijk blijven...als je de leerling laat zien hoe hij/zij gegroeid is ten opzichte van een vorige meting, dan zegt dat veel meer).
- Laat de leerling succeservaringen opdoen met het leren van iets nieuws.
- Betrek de leerling in het opstellen van eigen doelstellingen en geef hem/haar eigenaarschap (op niveau) in zijn eigen leerproces. (bijvoorbeeld inspraak in huiswerk).